

A TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK, TÁRSAS VÁLLALKOZÓK, GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐI JÁRULÉK- ÉS EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS, VALAMINT SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ FIZETÉSÉNEK ALAPVETŐ SZABÁLYAI 2012.

I. JÁRULÉK

1. Társas vállalkozás, társas vállalkozó meghatározása

A társas vállalkozás kifejezést a társadalombiztosítási jogszabály¹ gyűjtőfogalomként használja.

1.1 Társas vállalkozásnak minősül:

- a közkereseti társaság,
- a betéti társaság,
- a korlátolt felelősségű társaság,
- a közös vállalat²
- az egyesülés, ideértve az európai gazdasági egyesülést is,
- az előzőekben felsorolt vállalkozások az előtársaságként történő működés időszakában is.

Fenti társaságokat a Gt. tv. gazdasági társaságnak tekinti.

1.2 Gazdasági társaságnak nem minősülő társas vállalkozások³:

- a szabadalmi ügyvivői társaság, szabadalmi ügyvivői iroda,
- a gépjárművezető-képző munkaközösség,
- az oktatói munkaközösség,
- az ügyvédi iroda,
- a közjegyzői iroda,
- a végrehajtói iroda,
- az egyéni cég⁴

1.2.1. Szabadalmi ügyvivői társaság, illetőleg iroda

A szabadalmi ügyvivői társaságban, illetőleg a szabadalmi ügyvivői irodában a szabadalmi ügyvivő tagsági jogviszony keretében vagy alkalmazottként működhet. Alkalmazottként a biztosítás a munkaviszonyra, vagy a megbízási jogviszonyra vonatkozó szabályok szerint áll fenn.

1.2.2. Ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda, gépjárművezető-képző munkaközösség, oktatói munkaközösség

¹ A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (továbbiakban: Tbj.).

² A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (továbbiakban: Gt. tv.) 333. § (7) bekezdés szerint 2006. július 1-je után új közös vállalat nem alapítható. Az e törvény hatálybalépése napján a cégnyilvántartásba bejegyzett, vagy bejegyzés alatt álló közös vállalat a Gt. tv.-nek a 2006. június 30-án hatályos rendelkezései szerint működhet továbbá.

³ Tbj. 4. § c) pont.

⁴ Tbj. 4. § c) 13. pont

Ezen társas vállalkozások tagjainak társadalombiztosítási jogállására a tagsági jogviszony keletkezésétől kezdődően, annak megszűnéséig kizárólag a társas vállalkozásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni (más biztosítási jogviszony nem lehetséges).

1.2.3. Egyéni cég

Az egyéni cégre vonatkozó szabályokat külön törvény⁵ szabályozza, azonban e külön törvényben nem szabályozott kérdésekben a Gt. tv-nek a gazdasági társaságok közös szabályairól szóló rendelkezéseit, valamint a Ptk. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az egyéni cég ügyvezetését vezető tisztségviselői vagy az egyéni cégben fennálló tagsági jogviszony keretében a tag látja el.

Abban az esetben, ha a tag látja el a vezető tisztségviselést, akkor ezt a tevékenységet társas vállalkozóként végezheti.

1.3 Társas vállalkozónak⁶ minősül:

- a betéti társaság bel- és kültagja,
- a közkereseti társaság,
- a korlátolt felelősségű társaság,
- a közös vállalat
- az egyesülés,
- az európai gazdasági egyesülés

tagja, ha a társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is) tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik (tagsági jogviszony).

1.4 Társas vállalkozó továbbá:

- a szabadalmi ügyvivői társaság tagja, a szabadalmi ügyvivői iroda tagja, ha a társaság tevékenységében személyesen közreműködik,
- az ügyvédi iroda,
- a közjegyzői iroda,
- a végrehajtó iroda,
- a gépjármű-vezetőképző munkaközösség,
- az oktatói munkaközösség,
- az egyéni cég⁷ tagja, valamint
- a betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű társaság olyan természetes személy tagja, aki a társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látja el, kivéve, ha az 1.3 pont szerint társas vállalkozónak minősül.⁸

2. Biztosítási kötelezettség

⁵ 2009. évi CXV. törvény.

⁶ Tbj. 4. § d) pont.

⁷ Tbj. 4. § d) pont 4. alpont

⁸ Tbj. 4. § d) pont 5. alpont

Annak eldöntéséhez, hogy a társas vállalkozások egyes tagjai után milyen mértékű járulékot kell fizetni, a legfontosabb azt tudnunk, hogy e személyek milyen jogviszonyban végeznek munkát a társas vállalkozásban.

Fontos megemlíteni, hogy amennyiben a betéti társaság, a közkereseti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, illetve az egyesülés előtársaságként működik, a tagokra is ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni, mint a cégbírósi bejegyzést követő működés során.

A társas vállalkozókra vonatkozó biztosítási kötelezettség megállapításával kapcsolatban problémák leggyakrabban a gazdasági társaságok tagjait érintően merülnek fel, ezért a következőkben ezekkel foglalkozunk részletesebben.

A társas vállalkozás (gazdasági társaság) tagja alapvetően háromféle jogviszonyban végezhet munkát a társaságban:

- munkaviszony,
- megbízási jogviszony,
- tagsági jogviszony.

Azonban különbséget kell tenni aszerint is, hogy a tag a gazdasági társaság vezető tisztségviselője-e, vagy sem.

2.1 A vezető tisztségviselők biztosítási kötelezettsége

2.1.1. Vezető tisztségviselőnek minősül⁹:

- a közkereseti társaság és a betéti társaság üzletvezetésre jogosult egy vagy több tagja,
- a korlátolt felelősségű társaság egy vagy több természetes személy ügyvezetője,
- az egyesülésnél – a társasági szerződés előírásai szerint – az igazgató vezető tisztségviselőként vagy az igazgatóság, mint testület látja el az ügyvezetési teendőket.

A vezető tisztségviselő e feladatát

- a Ptk¹⁰. megbízási jogviszonyra vonatkozó szabályai szerint, vagy
- munkaviszonyban

láthatja el.

Nem láthatja el a vezető tisztséget – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – munkaviszonyban az egyszemélyes gazdasági társaság tagja, illetve a közkereseti és a betéti társaság üzletvezetésre egyedül jogosult tagja.

2.1.2. A vezető tisztségviselők biztosítási kötelezettségének elbírálása, társadalombiztosítási jogállásának 2012. évi változása

A betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű társaság természetes személy tagjai 2012-től már társas vállalkozónak minősülnek, ha a társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látják el. Kivételt képez ez alól, ha személyes közreműködésre tekintettel a vezető tisztségviselő társas vállalkozónak minősül.

Ehhez a rendelkezéshez kapcsolódik az a szabály is, mely szerint biztosítottnak kell tekinteni a gazdasági társaság társas vállalkozónak nem minősülő (nem tagja a társaságnak) vezető

⁹ Gt. tv. 21. §.

¹⁰ A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény.

tisztségviselőjét, ha az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér 30 százalékát, illetve naptári napokra annak 30-ad részét.¹¹

Tehát a megváltozott szabályok alapján a vezető tisztségviselői jogviszony társadalombiztosítási szempontból vagy munkaviszonyt, vagy társas vállalkozói jogviszonyt, illetve választott tisztségviselői jogviszonyt eredményez.

A vezető tisztségviselők társadalombiztosítási jogállásának megítélése:

- Annál a Bt. beltagnál, aki a vezető tisztségviselést munkaviszony keretében látja el, a biztosítási jogviszonyában változás nem lesz, továbbra is munkaviszonya alapján lesz biztosított. Viszont azon beltag, aki a vezető tisztségviselést megbízásos jogviszonyban végzi, és mellette nem működik személyesen közre a társaság tevékenységében, a megbízásos jogviszonya alapján vezető tisztségviselői jogállása¹² átminősül, és 2012-ben a vezető tisztség ellátása vonatkozásában már társas vállalkozónak fog minősülni.
- Amennyiben a Bt. beltagja az ügyvezetői feladatokat megbízás alapján látja el, és mellette ténylegesen és személyesen is közreműködik a társaságban, a személyes közreműködésre tekintettel válik társas vállalkozóvá, és a megbízás alapján végzett ügyvezetői tevékenységére a Tbj. 5. § (2) bekezdését kell alkalmazni¹³, vagyis a vezető tisztségviselő akkor lesz biztosított, ha az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, vagy naptári napokra annak harmincad részét.

Példák a vezető tisztségviselés minősítésében bekövetkezett változáshoz:

- Egy Bt. beltagja munkaviszony alapján kizárólag vezető tisztségviselői feladatokat lát el. Ebben az esetben a munkaviszonyra tekintettel minősül biztosítottnak, a változások a társadalombiztosítási jogállást nem érintik.
- A Kft. tagja megbízásos jogviszonyban havi 40 000 Ft megbízási díj alapján látja el a vezető tisztségviselést, más tevékenységet nem végez. Az új szabályok szerint a vezető tisztségviselő a megbízásos jogviszonya alapján társas vállalkozóként válik biztosítottá, és a járulékfizetési kötelezettségének is társas vállalkozóként kell eleget tennie.
- Egy adótanácsadói feladatokat ellátó Kft. ügyvezető tagja munkaviszonyban végzi a vezető tisztségviselői feladatokat, és egyidejűleg tanácsadói munkát is végez, melyet nem munkaviszonyban vagy megbízásos jogviszonyban lát el. Ebben az esetben a tag „többes jogviszonyban” állónak minősül, vagyis a vezető tisztség tekintetében munkaviszonyban, a személyes közreműködésre tekintetében társas vállalkozóként lesz biztosított.
- Könyvelési feladatokat ellátó Kft. egyik tagja megbízásos jogviszonyban havi 20 000 Ft díjazással végzi a vezető tisztségviselői feladatokat, és egyidejűleg könyvelési munkát is végez, melyet nem munkaviszonyban/megbízásos jogviszonyban lát el. Ebben az esetben a tag ugyancsak „többes jogviszonyban” állónak minősül, a személyes közreműködésre tekintettel társas vállalkozóként lesz biztosított, de a vezető tisztség tekintetében már nem válik társas vállalkozóvá, és ebben az esetben a vezető tisztség megítélésekor a Tbj. 5. § (2) bekezdését kell alkalmazni.

¹¹ Tbj. 5. § (2) bekezdés.

¹² Kizárólag a Tbj. alkalmazásában.

¹³ E jogviszonyában nem fog társas vállalkozónak minősülni.

- A Bt. tagja, aki megbízásos jogviszonyban kizárólag ügyvezetői feladatokat végez, saját jogú nyugdíjas lesz. A módosításra figyelemmel 2012-től ez a személy már kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozónak fog minősülni.
- A Kft. tagja a vezető tisztségviselést megbízásban végzi, mellette személyesen is közreműködik a társaságban (nem munkaviszonyban és megbízásban), és más cégnél heti 36 órás munkaviszonyban is áll. Itt is a többes jogviszony esete áll fenn, a személyes közreműködésre tekintettel a tag társas vállalkozónak minősül, a vezető tisztség tekintetében a Tbj. 5. § (2) bekezdését kell alkalmazni, a másik cégnél pedig a munkaviszonyra vonatkozó szabályok az irányadók.
- A Kft. tagja felsőfokú tanulmányokat folytat nappali tagozaton, mellette az ügyvezetést megbízásban látja el. A megbízásra tekintettel az ügyvezető társadalombiztosítási jogállása megváltozik, és társas vállalkozóvá válik.
- A Kft. ügyvezetője megbízásban végzi az ügyvezetői tevékenységet, mellette egyéni vállalkozó. Ebben az esetben is módosul a társadalombiztosítási jogállás, az ügyvezető társas vállalkozóvá válik.
- A Kft. ügyvezetője megbízás alapján látja el az ügyvezetést, mellette más cégnél is megbízásos jogviszonyban áll. Ebben az esetben társadalombiztosítási jogállása ugyancsak változik, és az ügyvezető e feladatellátás tekintetében társas vállalkozónak minősül, a másik cégben a jogállása nem módosul, ott továbbra is a megbízásra vonatkozó szabályokra kell figyelemmel lenni.
- A Kft. tagja személyesen közreműködik a cégben, melyet nem munkaviszonyban illetve megbízásban végez, ezen felül ellátja az ügyvezetést megbízásban, és mellette egyéni vállalkozó. Ekkor is a többes jogviszony esete áll fenn, a személyes közreműködésre tekintettel a tagot társas vállalkozónak kell tekinteni, az ügyvezetés tekintetében a Tbj. 5. § (2) bekezdésre kell figyelemmel lenni, valamint az egyéni vállalkozóra vonatkozó szabályokat is alkalmazni kell. Mivel az egyéni vállalkozó egyidejűleg társas vállalkozói jogviszonyban áll, főszabály szerint az egyéni vállalkozásában lesz főfoglalkozású, és a járulékfizetési alsó határ után itt kell a járulékokat megfizetni, társas vállalkozóként a járulék alap a tényleges személyes közreműködésre tekintettel kifizetett (juttatott) összeg.¹⁴
- A Kft. tagja az ügyvezetést díjazás nélkül megbízásos jogviszonyban végzi, mellette egy másik Kft.-ben társas vállalkozóként működik személyesen közre. A vezető tisztségviselő a megbízásos jogviszonya alapján társas vállalkozóként lesz biztosított. Mivel ez esetben a magánszemély egyidejűleg 2 társas vállalkozásban társas vállalkozó, választása szerint egyik társas vállalkozásnál legalább a járulékfizetési alsó határ után meg kell fizetni a járulékokat, a másik cégben pedig a járulékokat a tényleges személyes közreműködésre tekintettel kifizetett összeg után kell teljesíteni.¹⁵

¹⁴ Az egyéni vállalkozó a társas vállalkozás részére a tárgyév január 31-éig nyilatkozhat, hogy a járulékfizetési alsó határ után társas vállalkozóként fizeti a járulékokat, az egyéni vállalkozásában pedig a ténylegesen elért jövedelem lesz a járulékalap.

¹⁵ A társas vállalkozó választhat, hogy a járulékfizetési alsó határ után a járulékokat melyik társas vállalkozás fizesse meg, a nyilatkozatot a tárgyév január 31-éig teheti meg.

A társas vállalkozás vezető tisztségviselője társadalombiztosítási jogállásának változása

2012.		
Vezető tisztség Gt*. szerinti ellátása	A vezető tisztség ellátása mellett a tisztségviselő a társaság tevékenységében személyesen közreműködik (Személyes közreműködés megvalósulhat: munkaviszonyban, megbízási jogviszonyban, vagy társas vállalkozói jogviszonyban)	A vezető tisztségviselő Tbj. szerinti jogállása
munkaviszony	nincs	munkaviszony
munkaviszony	van (ebben az esetben érdektelen, hogy milyen jogviszonyban)	munkaviszony
megbízás	nincs	társas vállalkozó
megbízás	van (munkaviszonyban)	társas vállalkozó
megbízás	van (megbízás)	társas vállalkozó
megbízás	van (társas vállalkozóként)	választott tisztségviselőkre vonatkozó szabályok szerint lesz biztosított a vezető tisztség ellátása tekintetében (Tbj. 5. § (2) bekezdés)

* A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény

2.2. A vezető tisztségviselésen felüli tevékenység ellátása

A nem vezető tisztségviselő tagok (például kültag), illetve azok a tagok, akik a vezető tisztségviselés ellátásán túl a társaságnál munkát végeznek, e tevékenységet elláthatják:

- munkaviszonyban, ha munkaszerződés alapján végeznek munkát,
- megbízási jogviszonyban, ha megbízási szerződés alapján végzik tevékenységüket, és azt a Ptk. szabályai szerint kötötték,
- tagsági jogviszonyban (társas vállalkozóként), ha a tevékenységüket nem munkaviszony és nem megbízási jogviszony keretében végzik.

2.3. A társas vállalkozó biztosítási kötelezettsége¹⁶

A társas vállalkozó biztosítási jogviszonya

- a gazdasági társaság, az egyesülés, a szabadalmi ügyvivői társaság, szabadalmi ügyvivői iroda tagja esetében a tényleges személyes közreműködési kötelezettség kezdete napjától annak megszűnése napjáig, egyéni cég tagja esetében az egyéni cég tagjává válás napjától az egyéni cégben fennálló tagság megszűnésének,
- egyéb esetben a társas vállalkozásnál létesített tagsági jogviszony, illetve a vezető tisztségviselői jogviszony létrejötté napjától annak megszűnése

napjáig tart.

Vagyis a társasági szerződésben meghatározott személyes közreműködés kezdetének azt a napot kell tekinteni, amikor a tag a személyes közreműködést ténylegesen megkezdi. Amennyiben ez a nap nem állapítható meg, úgy a társasági szerződésben meghatározott időpont az irányadó.

Az egyéni cég tagjának biztosítási kötelezettsége az egyéni cég tagjává válás napjától annak megszűnése napjáig áll fenn. Az egyéni cég tagja a törvény erejénél fogva társas vállalkozónak minősül, tehát esetében nem kell vizsgálni, hogy a társaság tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik-e vagy sem.

Amennyiben a tag a vezető tisztségviselői tevékenysége tekintetében társas vállalkozónak minősül, a biztosítási kötelezettsége a társas vállalkozásnál létesített vezető tisztségviselői jogviszony létrejötté napjától annak megszűnése napjáig tart. Ugyanakkor a biztosítási jogviszonyt, illetve az abban bekövetkező változást¹⁷ a 'T1041-es bejelentő és változás-bejelentő lapon közölni kell. A havi adó- és járulék bevallásban¹⁸ az alkalmazás minősége kód kiválasztásakor is a Tbj. szerinti – esetlegesen módosításra kerülő – jogviszony kódját kell a foglalkoztatónak szerepeltetni.

Amennyiben a gazdasági társaság a tagjával munkaviszonyt vagy megbízási jogviszonyt létesít, a biztosítási kötelezettségét a munkaviszonyban, illetve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyekre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

¹⁶ Tbj. 10. § (2) bekezdés.

¹⁷ Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 16. § (4) bekezdése alapján.

¹⁸ Art. 31. § (2) bekezdése szerinti.

Társadalombiztosítási szempontból a társas vállalkozó lehet:

- főfoglalkozású,
- ún. többes jogviszonyos, ide tartozik a heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban álló, illetve közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló,
- kiegészítő tevékenységet folytató.

2.4. Segítő családtag¹⁹

2012. január 1-jétől nem minősül biztosítottak az a magánszemély, aki a vállalkozásban segítő családtagként tevékenykedik. Amennyiben a társas vállalkozó (bt., kkt., egyéni cég) közeli hozzátartozója munkát végez a vállalkozásban, azt kell megvizsgálni, hogy ezt a tevékenységet milyen jogviszonyban végzi, és ez biztosítási és járulékfizetési kötelezettséget eredményez-e vagy sem.

3. Járuléknemek

3.1. A biztosítottat²⁰ terhelő egyéni járulékok

A biztosított

- 10 százalékos mértékű nyugdíjjárulékot, valamint
- 8,5 százalékos mértékű egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot fizet, melyből a természetbeni egészségbiztosítási járulék mértéke 4 százalékos, a pénzügyi egészségbiztosítási járulék mértéke 3 százalékos, a munkaerő-piaci járulék mértéke 1,5 százalékos.

3.2. Korkedvezmény-biztosítási járulék²¹

A korkedvezmény-biztosítási járulék a foglalkoztatót (társaságot) terheli, amelynek alapja a járulékalapot képező jövedelem. Kivételt képeznek azok a jövedelmek, amelyek nem képezik nyugdíjjárulék és egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapját. A korkedvezmény-biztosítási járulék mértéke 13 százalékos.

Ha a korkedvezményre jogosító munkakörben végzett tevékenység nem áll fenn a teljes időszakban (például a teljes naptári hónapban, naptári évben), amelyre a jövedelmet fizetik vagy juttatják, akkor a korkedvezmény-biztosítási járulék alapjaként a jövedelem (társadalombiztosítási járulékalap) azon időszakra (naptári napokra) jutó arányos részét kell figyelembe venni, amely alatt a biztosított korkedvezményre jogosultságot szerez.

2008. január 1-jétől mentesül a korkedvezmény-biztosítási járulék megfizetése alól az a társas vállalkozás, amelyet e kötelezettség teljesítése alól kérelmére külön jogszabály alapján mentesítettek.²²

¹⁹ Tbj. 4. § g) pont.

²⁰ Tbj. 19. § (2-3) bekezdés.

²¹ Tbj. 20/A. §.

²² Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2007. évi CXXVI. törvény.

3.3. Egészségügyi szolgáltatási járulék²³

A kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után a társas vállalkozás egészségügyi szolgáltatási járulékot köteles fizetni, melynek havi összege 6.390 forint, napi összege 213 forint.

4. Járulékfizetési kötelezettség

4.1. Főfoglalkozású társas vállalkozók járulékfizetése²⁴

A biztosított társas vállalkozó nyugdíjjárulékot valamint egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot a társas vállalkozástól személyes közreműködésére tekintettel megszerzett járulékalapot képező jövedelem alapulvételével fizeti meg. A nyugdíjjárulék alapja havonta legalább a minimálbér,²⁵ az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese (továbbiakban: járulékfizetési alsó határ). A társas vállalkozó nyugdíjjárulékot legfeljebb a járulékfizetési felső határig fizet, melynek éves összege 2012-ben 7.942.200 forint, napi összege 21.700 forint.

Minimálbéren:

- a tárgy hónap első napján érvényes, a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alaphár kötelező legkisebb havi összegét kell érteni, és
- a biztosított egyéni és társas vállalkozó járulékfizetéséről szóló rendelkezések alkalmazásában a tárgy hónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összegét, ha az egyéni vállalkozó személyesen végzett főtevékenysége vagy a társas vállalkozó főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel.

2012. január 1-jétől megszűnik a minimális járulékalap „havi átlagos” számítással kapcsolatos szabálya, tehát a járulékfizetési kötelezettséget már nem „göngyölítve” havi átlagban, hanem havonta kell megállapítani. Például 2012. január hónapban személyes közreműködésre tekintettel jövedelem kifizetése nem történik, ekkor legalább a járulékfizetési alsó határ után kell megfizetni a járulékokat. Február hónapban a társas vállalkozó részére 300.000 forint jövedelem kifizetése történik, amely összeg után kell megfizetni a járulékokat.

Annál a vezető tisztségviselőnél, aki a vezető tisztséget megbízás keretében végzi, erre való tekintettel társas vállalkozóvá válik, a személyes közreműködés díjazásának az ügyvezetés díjazását kell tekinteni.

Például az az ügyvezető, aki havi 180.000 forint megbízási díj ellenében végzi az ügyvezetést, mint társas vállalkozó 180.000 forint után lesz köteles megfizetni a járulékokat.

A járulékalap alsó és felső határát arányosan csökkenteni kell azzal az időszakkal, amely alatt a társas vállalkozó:²⁶

- táppénzben, baleseti táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben,

²³ Tbj. 19. § (4) bekezdés.

²⁴ Tbj. 27. § (2) bekezdés.

²⁵ A minimálbér 2012. január 1-jétől havi 93.000 Ft, a garantált bér 108.000 Ft.

²⁶ Tbj. 28. §.

- gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, ápolási díj fizetésének időtartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja,
- fogvatartott,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként a kamarai tagsága szünetel.

Amennyiben a fentiekben ismertetett körülmények a naptári hónap teljes tartamán át nem állnak fenn, a járulékfizetési alsó határ kiszámításánál egy-egy naptári napra az előzőek szerinti minimálbér 30-ad részét kell alapul venni. A járulékfizetési felső határt csökkenteni kell az előzőekben meghatározott időtartamok naptári napjai és a járulékfizetési felső határ naptári napi összegének szorzatával. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a társas vállalkozó biztosítási jogviszonya a hónap közben kezdődött, vagy szűnt meg.

Fontos szabály, hogy amennyiben a tárgy hónapban a társas vállalkozó részére jövedelmet nem fizetettek, és a tárgyév folyamán – a tárgy hónapig bezárólag – elszámolt járulék a járulékfizetési alsó határ után számított járulék összegét nem éri el, a társas vállalkozás a járulékfizetési alsó határ utáni járulékot köteles a társas vállalkozó helyett megelőlegezni, és azt a törvényben előírt határidőn belül befizetni.²⁷

Nem fizet 1,5 százalékos mértékű munkaerő-piaci járulékot az a társas vállalkozó, aki

- közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat, vagy a vállalkozói tevékenysége mellett munkaviszonnyal is rendelkezik,
- saját jogú nyugdíjas vagy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló jogszabályban meghatározott reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.²⁸

Nem minősül munkaviszonnyal rendelkezőnek az a munkavállaló, aki fizetés nélküli szabadságon van.²⁹

4.2. Az egyidejűleg fennálló, több biztosítással járó jogviszony³⁰

Amennyiben a társas vállalkozó egyidejűleg

- munkaviszonyban áll – akár egy, akár több munkáltatónál – és foglalkoztatása a munkaviszonyában/munkaviszonyaiban együttesen eléri a heti 36 órát, vagy
- közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat,

akkor a 10 százalékos nyugdíjjárulékot és a 7 százalékos egészségbiztosítási járulékot a ténylegesen elért, járulékalapot képező jövedelem alapján kell megfizetni.

Amennyiben a társas vállalkozóként biztosított több gazdasági társaság személyesen közreműködő tagja vagy ügyvezetője, a járulékfizetési alsó határ utáni járulékot - évente egy alkalommal történő választása szerint - egyszer kell figyelembe venni. A társas vállalkozó e választásáról a tárgyév január 31-éig nyilatkozik a társas vállalkozásnak.

²⁷ Tbj. 52. § (4) bekezdés.

²⁸ Tbj. 25/A. §.

²⁹ A Tbj. 25/A. § b) pont.

³⁰ Tbj. 31. § (4) bekezdés.

Ha a társas vállalkozó egyidejűleg egyéni vállalkozó is, akkor a ténylegesen kifizetett jövedelem után kell megfizetni a járulékot. Az egyéni vállalkozó a társas vállalkozás részére a tárgyév január 31-éig tett nyilatkozat alapján évenként az adóév egészére választhatja, hogy a legalább a járulékfizetési alsó határ után történő járulékfizetési kötelezettséget társas vállalkozóként teljesíti. E választása alapján az egyéni vállalkozásában, illetve a további tagsági jogviszonyában a ténylegesen elért járulékalapot képező jövedelem után kell a járulékot megfizetni.³¹

4.3. Kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó³²

Az a társas vállalkozó, aki vállalkozói tevékenységet saját jogú nyugdíjasként folytat, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozónak minősül, aki nem biztosított.

4.3.1. A saját jogú nyugdíjas jogállásának megváltozása

2012. január 1-jétől társadalombiztosítási szempontból megváltozik a saját jogú nyugdíjas kategória.

Saját jogú nyugdíjas³³: az a természetes személy, aki

1. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával a 14. § (3) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott saját jogú nyugellátásban, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), Magyarországon nyilvántartásba vett egyháztól egyházi, felekezeti nyugdíjban vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül,
2. a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül,
3. a társas vállalkozó e pont szerinti jogállását nem érinti, ha az 1-2. alpontokban említett nyugdíj folyósítása szünetel.

A változás nem érinti, tehát továbbra is saját jogú nyugdíjasnak kell tekinteni az öregségi nyugdíjban részesülő személyt, vagyis

- aki a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt elérte (1949. évben vagy azt megelőzően született),
- életkorától függetlenül azt a nőt, akinek 40 év jogosultsági idő alapján állapítottak meg öregségi nyugdíjat,
- az 1954. évben vagy azt megelőzően született szolgálati nyugdíjban részesülő személyt,
- a rehabilitációs járadékost, illetve
- a fent hivatkozott valamely ellátásban részesülő személyt.

A saját jogú nyugdíjas kategóriából kikerülnek azok a személyek, akik 2011. december 31-éig korengedményes nyugdíjban, előnyugdíjban, bányásznyugdíjban, szolgálati nyugdíjban részesültek, de nyugdíjuk az öregségi nyugdíjkorhatár el nem érése miatt 2012. január 1-jével átminősül korhatár előtti ellátássá, szolgálati járandósággá. A változás érinti a rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülőket is, akik egészségi állapotuk miatt rehabilitációs illetve rokkantsági ellátásra szerezhetnek jogosultságot.

³¹ Tbj. 31. § (5-6) bekezdés.

³² Tbj. 4. § e) pont.

³³ Tbj. 4. § f) pont.

Természetesen amennyiben a fent említett ellátásban részesülő személy eléri az öregségi nyugdíjkorhatárt, és öregségi nyugdíjra válik jogosulttá, társadalombiztosítási szempontból újból saját jogú nyugdíjassá válik.

Azok a társas vállalkozók, akik 2012-től már nem tekinthetők saját jogú nyugdíjassá, „nyugdíjas” státuszuk megszűnése miatt attól függően, hogy más helyen jogviszonyban állnak-e vagy sem, főfoglalkozású vagy ún. másodfoglalkozású társas vállalkozóvá válnak, akik biztosítottak lesznek, és a járulékfizetési kötelezettségüknek is az adott jogviszonytól függően kell eleget tenni. Tehát az a társas vállalkozó, aki korhatár előtti ellátásban részesül, és nem áll más jogviszonyban, főfoglalkozású társas vállalkozóként lesz köteles megfizetni a járulékokat.

A biztosítási jogviszonyt illetve az abban bekövetkező változást a társas vállalkozás a T1041-es bejelentő és változás-bejelentő lapon köteles közölni, a társas vállalkozó utáni adó és járulékbevallási kötelezettségének pedig a 1208-as bevallásban elektronikus úton kell eleget tenni.

4.3.2. Kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozók járulékfizetési kötelezettsége³⁴

A társas vállalkozás a kiegészítő tevékenységet folytató minősülő társas vállalkozó után 6.390 forint összegű egészségügyi szolgáltatási járulékot fizet, a társas vállalkozó pedig 10 százalék nyugdíjjárulékot. A nyugdíjjárulék alapja a társas vállalkozónak a személyes közreműködése alapján kifizetett, juttatott járulékalapot képező jövedelem. A nyugdíjjárulékot legfeljebb a járulékfizetési felső határig kell megfizetni.

Nem fizet egészségügyi szolgáltatási járulékot a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után a társas vállalkozás arra az időtartamra, amely alatt a társas vállalkozó keresőképtelen, fogvatartott, vagy ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát szünetelteti.

Több jogviszony egyidejű fennállása esetén az egészségügyi szolgáltatási járulékot csak egy jogviszonyban kell megfizetni.

Ha az egyéni vállalkozó egyidejűleg társas vállalkozó is, az egészségügyi szolgáltatási járulékot egyéni vállalkozóként kell megfizetnie. Az egyéni vállalkozó a tárgyév január 31-éig a társas vállalkozásnak tett nyilatkozata alapján az adóév egészére választhatja, hogy az egészségügyi szolgáltatási járulékot a társas vállalkozás – több társas vállalkozásban fennálló tagsági jogviszony esetén a választása szerinti vállalkozás – fizeti meg utána.

Ha a társas vállalkozó több vállalkozásban végez munkát, a tárgyév január 31-éig az adóév egészére vonatkozóan nyilatkozik a társas vállalkozásoknak arról, hogy az egészségügyi szolgáltatási járulékot melyik társas vállalkozás fizeti meg utána.³⁵

Amennyiben a nyugdíj megállapítására év közben kerül sor, és a társas vállalkozó a tevékenységét tovább folytatja, a nyugdíjjárulék fizetési felső határt a nyugdíj megállapításának napjával kezdődően újra meg kell állapítani.³⁶

³⁴ Tbj. 36. §.

³⁵ Tbj. 38. §.

³⁶ A Tbj. végrehajtására kiadott 195/1997. (XI. 5.) kormányrendelet 5/C. pontja.

Ha a tag munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban végez munkát, akkor a járulékfizetési kötelezettséget is értelemszerűen az e jogviszonyokban foglalkoztatottakra vonatkozó szabályok szerint kell teljesíteni.

5. Bejelentési és nyilvántartási kötelezettség

5.1 Bejelentési kötelezettség³⁷

A társas vállalkozás adóazonosító számának, nevének, elnevezésének, székhelyének, telephelyének, lakóhelyének, továbbá jogelődje nevének és adószámának közlésével - az illetékes elsőfokú állami adóhatóságnak elektronikus úton bejelenti az általa foglalkoztatott biztosított természetes személyazonosító adatait, állampolgárságát, adóazonosító jelét, a biztosítási jogviszonyának kezdetét, kódját, megszűnését, a biztosítás szünetelésének időtartamát, a heti munkaidejét, a FEOR-számát, magán-nyugdíjpénztári tagság esetén feltünteti a pénztár nevét, azonosítóját. A bejelentést

a) a biztosítás kezdetére vonatkozóan a biztosítási jogviszony első napját megelőzően, de legkésőbb a biztosítási jogviszony első napján a foglalkoztatás megkezdése előtt, illetőleg ha a biztosítás elbírálására utólag kerül sor, legkésőbb a biztosítási kötelezettség megállapítását követő napon,

b) a jogviszony megszűnését, a szünetelés kezdetét és befejezését követő 8 napon belül kell teljesíteni.

Amennyiben a foglalkoztató személyében jogutódlás következik be, a jogutód munkáltató, kifizető köteles a jogutódlással érintett biztosított személyre (munkaviszonyban álló, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló, választott tisztségviselő stb.) vonatkozóan teljesíteni a bejelentést. A bejelentésben fel kell tüntetni a jogelőd nevét, elnevezését és adószámát, a jogutódlás tényét és napját, továbbá a jogutód nevét, elnevezését, adószámát, és a jogutód megalakulása napját is.

A foglalkoztató a bejelentést követő napon, illetve a biztosított személy kérésére 3 munkanapon belül igazolást köteles kiadni a biztosított részére, mely tartalmazza a bejelentésben közölt adatokat, és a bejelentés teljesítésének időpontját.

5.2 Nyilvántartási kötelezettség³⁸

A foglalkoztató a tevékenységében személyesen közreműködő biztosított személyek adatait oly módon köteles nyilvántartásba venni, és erről a magánszemélynek igazolást adni, hogy abból a törvényben előírt adatok a munkavégzés (tevékenység) megkezdésétől megállapíthatók legyenek. A nyilvántartásba vétel elmulasztása miatt a foglalkoztatót az Art. szerint megállapítható mulasztási bírság - nyilvántartásba nem vett személyenként - terheli.

A foglalkoztató a biztosítottokról köteles a külön törvényben meghatározottak szerint olyan nyilvántartást vezetni, amely tartalmazza a biztosított nevét és személyi adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét, a magán-nyugdíjpénztári tagságára vonatkozó adatot, a foglalkoztató adatait, a biztosítási időre és a szolgálati időre vonatkozó adatokat, a biztosítottól levont járulékok alapját és összegét.

A foglalkoztató a jövedelemigazoláshoz csatoltan a tárgyévet követő év január 31. napjáig köteles a nyilvántartás adataival egyező igazolást kiadni a biztosított részére a tárgyévben

³⁷ Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 16. § (4) bekezdés.

³⁸ Tbj. 46-47. §-ai.

fennállt biztosítási idő "től-ig" tartamáról, a tárgyévre, illetve a tárgyévtől eltérő időre levont járulékok összegéről. A biztosítással járó jogviszony év közben történő megszűnése esetén az igazolást soron kívül kell kiadni.

A foglalkoztató írásban tájékoztatja a biztosítottat a tárgyhavi jövedelem kifizetésével egyidejűleg a biztosított jövedelméből levont egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékról, valamint nyugdíjjárulékról, illetőleg a részére túlvonás miatt visszafizetett (átutalt) járulékokról, a társas vállalkozás a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozót az egészségügyi szolgáltatási járulékról.³⁹

E rendelkezést kell alkalmazni az adóköteles társadalombiztosítási ellátást teljesítő társadalombiztosítási kifizetőhelyre is.

6. Járulékvallás és befizetés határideje

A megállapított tárgyhavi járulékot a tárgyhónapot követő hónap 12-éig kell bevallani, illetőleg megfizetni.⁴⁰

A társas vállalkozás a rá vonatkozó bevallási gyakoriságtól függetlenül havonként, a tárgyhót követő hó 12-éig a „08-as” bevalláson elektronikus úton bevallást tesz az adó- és /vagy társadalombiztosítási kötelezettséget eredményező, magánszemélyeknek teljesített kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő valamennyi adóról.⁴¹

A bevallás benyújtásával egyenértékű, ha az adózó a NAV⁴² által rendszeresített elektronikus űrlapon nyilatkozik, hogy a bevallás benyújtására az adott időszakban azért nem került sor, mert adókötelezettsége nem keletkezett.⁴³

Felhívjuk a figyelmet, hogy 2011. január 1-jétől az Európai Unió rendelkezések alkalmazása során a társas vállalkozói jogviszony is munkaviszonynak minősül, ezért annak a társas vállalkozónak, aki valamely tagállamban munkaviszonyt létesít, biztosítási kötelezettsége a lakóhely szerinti tagállamban áll fenn.

A másik tagállamban létesített munkaviszony után teljesítendő járulékkötelezettségről részletes tájékoztató található az internetes honlapunkon, az adózási információk részben, a 2012. évi 4. számú információs füzetben.

II. SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ⁴⁴

2012. január 1-jétől a társas vállalkozás - mint kifizető - szociális hozzájárulási adó fizetésére kötelezett.

1.1. Adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony:⁴⁵

Adófizetést eredményez:

³⁹ Tbj. 50. § (6) bekezdés.

⁴⁰ Art. 2. számú melléklet.

⁴¹ Art. 31. § (2) bekezdés.

⁴² Nemzeti Adó- és Vámhivatal

⁴³ Art. 31. § (6) bekezdés.

⁴⁴ Megállapította az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (továbbiakban: Szoc.ho tv.)

⁴⁵ Szoc.ho tv. 455. § (2) bekezdés c-d) pontjai.

- a közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, a szabadalmi ügyvivői társaság, a szabadalmi ügyvivői iroda és természetes személy tagja között fennálló, a tagnak a jogi személy, az egyéb szervezet tevékenységében való személyes közreműködési kötelezettséget eredményező tagi jogviszony (ideértve a nem munkaviszony keretében ellátott vezető tisztségviselői jogviszonyt is);
- az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, az egyéni cég és természetes személy tagja között fennálló tagi jogviszony.

Nem eredményez adófizetési kötelezettséget, ha a fenti jogviszonyban álló személy saját jogú nyugdíjas, vagy özvegyi nyugdíjban részesül, és a rá irányadó öregségnyugdíj-korhatárt már betöltötte. Vagyis a Tbj. szerint kiegészítő tevékenységet folytató minősülő társas vállalkozó után – például öregségi nyugdíjas – nem kell a társaságnak szociális hozzájárulási adót fizetni.

1.2. A társas vállalkozást terhelő adó alapja:⁴⁶

Az adó alapja a társaság által a vele adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban álló természetes személy részére juttatott, kifizetett, az Szja tv. rendelkezései szerinti adókötelezettség alá eső, nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításánál az Szja tv. rendelkezései szerint figyelembe vett jövedelem, növelve a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj összegével.

Nem önálló tevékenységnek számít a társas vállalkozás tagjának személyes közreműködése, valamint a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenysége. Nem önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a tag e tevékenységével összefüggésben szerez, például tiszteletdíj, személyes közreműködésre tekintettel kapott juttatás, amely után a társaságnak meg kell fizetnie a szociális hozzájárulási adót. Például a társas vállalkozónak minősülő vezető tisztségviselő havi 250.000 forint összegű adóelőleg-alapul szolgáló jövedelemben részesül, ebben az esetben ez az összeg lesz az adó alapja.

1.3. A társas vállalkozást terhelő adó különös szabályai⁴⁷

A közkereseti társaságot, a betéti társaságot, a korlátolt felelősségű társaságot, a közös vállalatot, az egyesülést, az európai gazdasági egyesülést, a szabadalmi ügyvivői irodát, a szabadalmi ügyvivői társaságot, az ügyvédi irodát, a közjegyzői irodát, a végrehajtói irodát, az egyéni céget a tagjával fennálló adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára tekintettel havonta terhelő adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Az adó alapja legalább az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony fennállása minden napjára számítva a minimálbér 112,5 százalékának harmincad része, ha a jogviszony nem áll fenn a hónap minden napján.

Minimálbér alatt a szociális hozzájárulási adó tekintetében a Tbj. szerinti minimálbér értendő. A különös szabályokat kell alkalmazni abban az esetben, ha például a társas vállalkozó a személyes közreműködésre tekintettel jövedelmet nem vesz fel, vagy a jövedelem összege nem éri el a minimálbér összegét, ekkor az adót legalább a minimálbér 112,5 százaléka után meg kell fizetni.

1.4. Mentésülés a különös szabályok alkalmazása alól

⁴⁶ Szoc.ho tv. 455. § (1) bekezdés a) pontja.

⁴⁷ Szoc.ho tv. 457-458. §-ai

A társas vállalkozás mentesül az adó megfizetése alól azokon a napokon, amikor a társas vállalkozó

- táppénzben, baleseti táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban részesül;
- gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül, kivéve, ha annak tartama alatt a tag személyes közreműködését személyesen folytatja,
- önkéntes tartalékos katonaként katonai szolgálatot teljesít;
- fogvatartott,
- az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői társaság, a közjegyzői iroda tagjának ügyvédi kamarai, szabadalmi ügyvivői kamarai, illetőleg közjegyzői kamarai tagsága szünetel.

Nem kell a különös szabályt alkalmazni, vagyis a társaságnak nem kell legalább a minimálbér 112,5 százaléka után megfizetni az adót azokra a napokra, amikor a társas vállalkozó legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll, illetve közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat. Az egyidejűleg fennálló több munkaviszony esetében az egyes munkaviszonyokban előírt munkaidőt a heti legalább 36 órás foglalkoztatás megállapításánál össze kell adni.

Ebben az esetben a társaság az adót a tényleges adóalap után köteles megfizetni.

Ugyancsak nem kell a különös szabályt alkalmazni azokon a napokon, amikor a társas vállalkozó más társaságnál is társas vállalkozói jogviszonyban áll, feltéve, hogy a másik kifizető e napot a taggal fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának megállapításakor számításba veszi. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a legalább a minimálbér 112,5 százaléka után fizetendő adót csak az egyik társaságnak kell megfizetni, a másik társaság az adót a tényleges adóalap után köteles megfizetni.

Abban az esetben, ha a társas vállalkozó egyidejűleg egyéni vállalkozó is, akkor eldöntheti, hogy az egyéni vállalkozásában vagy a tagi jogviszonyára tekintettel a társaság fizesse meg legalább a minimálbér 112,5 százaléka után az adót, a másik jogviszonyban csak a tényleges jövedelem lesz az adó alapja. Azonban a magánszemélynek a társaságot a tárgyév január 31-éig az adóév egészére tett nyilatkozatnak az átadásával értesítenie kell arról a döntésről, hogy a minimum adóalap utáni adófizetési kötelezettséget a társaság teljesítse.

A fentiek alkalmazásának feltétele, hogy a társaság részére a természetes személy nyilatkozatot tesz a legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonya fennállásáról, tanulmányai folytatásáról, illetőleg a más kifizetővel fennálló, az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó jogviszonyáról. A természetes személy minden változásról köteles haladéktalanul újabb nyilatkozatot tesz a kifizető részére. A nyilatkozat tartalmazza a természetes személy természetes személyazonosító adatait, valamint adóazonosító jelét, ennek hiányában a személyazonosító okmánya típusának megjelölését és számát, valamint lakcímét. Az újabb nyilatkozat megtételének elmulasztása miatt keletkezett adóhiány és jogkövetkezményei megtérítését a kifizető a nyilatkozatot elmulasztó természetes személytől igényelheti. Ha az újabb nyilatkozat megtételének elmulasztása miatt keletkezett adóhiányt a kifizetőtől nem lehet behajtani, az adóhiány és jogkövetkezményei megfizetésére az állami adóhatóság a nyilatkozatot elmulasztó természetes személyt határozattal kötelezheti.

1.5. A szociális hozzájárulási adó mértéke, kedvezmények

A számított adó az adóalap 27 százaléka. A fizetendő adó a számított adó, csökkentve az adó fizetésére kötelezettet törvény rendelkezése alapján megillető adókedvezmények összegével.

A fizetendő adó megállapításánál a számított adót - akár a számított adót meghaladó mértékben - a következő adókedvezmények csökkentik:

- a) a munkabérek értékének megőrzését célzó adókedvezmény;
- b) a Karrier Híd Program megvalósítását célzó adókedvezmény;
- c) a munkaerő-piaci szempontból kedvezőtlen helyzetű társadalmi csoportok és a munkaerő-piacról tartósan távollévők foglalkoztatása, munkaerő-piaci versenyképességük kiegyenlítése, valamint a pályakezdő fiatalok gyakorlati munkatapasztalat-szerzésének megkönnyítése céljából más törvényben meghatározott, annak rendelkezése szerint az adóból érvényesíthető adókedvezmény;
- d) a szakképzettséget nem igénylő munkakörökhöz kapcsolódó adókedvezmény⁴⁸.

A figyelembe vehető adókedvezményekről bővebb tájékoztatást tartalmaz a szociális hozzájárulási adóra vonatkozó 2012. évi információs füzet.

1.6. Az adó megfizetése, bevallása, nyilvántartás

A szociális hozzájárulási adót a társas vállalkozás az Art. 31. § (2) bekezdése szerint havonta megállapítja, és a tárgyhónapot követő hónap 12-éig bevallja és megfizeti. Az adó összegét természetes személy részére kiállított igazoláson nem tünteti fel. Amennyiben az adóalany természetes személy foglalkoztatására tekintettel kedvezményt vagy támogatást vesz igénybe, az Art. 31. § (2) bekezdése szerinti bevallási kötelezettségét úgy kell teljesítenie, hogy a bevallás adataiból a kedvezmény vagy támogatás jogcíme, alapja és a kedvezmény vagy támogatás összege személyenként megállapítható legyen.

Az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére kötelezett adózó olyan nyilvántartást köteles vezetni, amelynek alapján az adó alapja és összege, valamint az annak megállapításánál figyelembe vett mentesség és kedvezmény összege, továbbá az adó megfizetésének napja ellenőrizhető. E nyilvántartási kötelezettségét a számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó kifizető a számvitelről szóló törvény szerinti nyilvántartása (könyvvezetése) megfelelő részletezésével, más kifizető a személyi jövedelemadóról szóló törvény vagy az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény rendelkezése alapján vezetett külön nyilvántartás révén teljesíti.

III. EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS⁴⁹

14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség⁵⁰

A társas vállalkozó az adóévben megszerzett

- vállalkozásból kivont jövedelem [Szja tv. 68. §],
- osztalék [Szja tv. 66. §]

után 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet mindaddig, amíg a biztosítási jogviszonyában megfizetett 4 százalék természetbeni és 3 százalék pénzbeli egészségbiztosítási járulék, az ekho tv. alapján megfizetett egészségbiztosítási járulék, vagy a

⁴⁸ Hatályba lép 2013. január 1-jén.

⁴⁹ Az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (továbbiakban: Eho tv.).

⁵⁰ Eho tv. 3. § (3) bekezdés a) és c) pont.

kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozói jogviszonya alapján a társas vállalkozás által megfizetett egészségügyi szolgáltatási járulék, valamint az Eho tv.-ben meghatározott jövedelmek után megfizetett 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás együttes összege a tárgyévben el nem éri a hozzájárulás-fizetési felső határt, vagyis a négyszázötvenezer forintot.

A társas vállalkozót terhelő, a társas vállalkozás által levont százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a vállalkozás havonta állapítja meg, vonja le, a jövedelem kifizetését (juttatását) követő hónap 12. napjáig fizeti meg és az Art. 31. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint vallja be a NAV felé.

IV. Számlaszámok

A számlaszámok megtalálhatók a NAV internetes honlapján.

Amennyiben a tájékoztató elolvasását követően kérdése merülne fel, a NAV ügyfélszolgálatainak munkatársai készséggel állnak rendelkezésére.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal